

RESOLUCIÓ

Educació

DRET A LA SALUT
CIUTAT EQUITATIVA

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 26 de juny de 2025, onze famílies de l'EBM Marina van presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposaven el següent:

Disconformitat amb la gestió per part de l'Ajuntament i de l'IMEB pel que fa a la reparació de l'aire condicionat de l'Escola Bressol Marina, que fa mesos que no funciona.

Al llarg del mes de juny, l'escola bressol només disposava d'uns ventiladors a les aules que eren insuficients per garantir un confort tèrmic adequat. Finalment, el dia 26 de juny l'IMEB ha proveït sis aparells d'aire condicionat portàtil al centre i, actualment, la temperatura és més adequada.

Tant l'escola com l'AFA han reclamat en diverses ocasions la reparació de l'aire condicionat de l'escola bressol a l'IMEB, i encara no saben quan el repararan.

La falta d'aire condicionat ha exposat als infants de 0 a 3 anys a temperatures molt altes amb risc per a la seva salut.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'[Institut Municipal d'Educació de Barcelona](#) per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 4 de juliol de 2025, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

[Resposta dels òrgans afectats](#)

Els dies 14 i 18 de juliol de 2025, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit lamenta les molèsties ocasionades per la manca de funcionament del sistema de refrigeració i expressen el compromís de donar resposta efectiva i definitiva a la incidència de manera immediata.

CONSIDERACIONS

1. Actuació municipal a l'Escola Bressol Municipal Marina

L'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) ha manifestat, en el seu escrit, que és plenament conscient del malestar generat per la manca de climatització a l'escola bressol Marina i vol expressar les seves disculpes per les molèsties ocasionades.

Informen que, des de la setmana de l'1 de juliol, es duen a terme comprovacions en les unitats de climatització del centre, a causa de problemes relacionats amb el volum de gas refrigerant. Malauradament, la incidència encara no s'ha resolt, tot i que s'espera poder solucionar-la pròximament. El dia 9 de juliol van acabar les proves relacionades amb la càrrega de gas, però el resultat no va ser l'esperat. **Estava prevista la visita del servei tècnic entre els dies 15 i 16 de juliol per dur a terme la intervenció necessària. Tot i això, en el moment d'emetre aquesta resolució, el servei tècnic encara no havia visitat l'escola.**

D'altra banda, l'IMEB ha informat l'AFA i es compromet a mantenir una comunicació constant sobre l'evolució de la situació. Així mateix, reconeix les dificultats que aquesta situació ha comportat tant per a les famílies com per al personal del centre, i lamenta

profundament les molèsties ocasionades. Reitera, així mateix, el seu compromís de donar una resposta efectiva i definitiva a la incidència.

2. Situació general de la climatització a les escoles bressol de Barcelona

L'IMEB informa que actualment **hi ha un total de 34 escoles bressol amb incidències relacionades amb la climatització**. D'aquestes:

- En 9 escoles, el sistema de climatització no funciona en cap espai.
- En 25 escoles, el sistema no funciona parcialment, afectant només determinades zones del centre.
- En tots aquests centres s'han instal·lat sistemes de refrigeració portàtil, amb un total de 115 aparells distribuïts.

S'ha adjudicat un primer contracte a l'enginyeria ESITEC **per a la redacció de quinze projectes executius** (incloent-hi la direcció de les obres) destinats a la climatització de catorze escoles bressol municipals i de l'Escola Municipal de Música (EMM) Sant Andreu. Aquests equipaments s'han prioritzat perquè són els que repercuteixen més en el confort tèrmic.

Les visites tècniques per a la redacció dels projectes ja s'han dut a terme, i l'11 de juliol es van lliurar els projectes executius corresponents a les escoles següents: EBM Alchemika, EBM Dolors Canals, EBM Júpiter, EBM El Bressol del Poblenou, EBM El Petit Príncep, EBM La Mar Xica, EBM La Verneda de Sant Martí i EMM Sant Andreu-Fabra i Coats.

Durant aquest mes de juliol, també està prevista l'entrega dels projectes de les escoles següents: EBM Cadí, EBM Guinbó, EBM Pau, EBM Petit Univers, EBM Valldaura, EBM La Morera i EBM Manigua.

La segona quinzena de juliol es licitaran les obres de les set primeres escoles bressol esmentades, així com les de l'EMM Sant Andreu. Paral·lelament, s'està treballant en la redacció del concurs per a l'adjudicació de les obres de les set escoles restants.

Es preveu iniciar les obres dels quinze equipaments durant el mes d'agost, i es preveu acabar-les per a finals d'octubre. La despesa prevista per a aquestes actuacions és de 550.000 €.

D'altra banda, durant el mes de setembre es preveu licitar un segon contracte per a la redacció del projecte executiu de climatització de 27 equipaments més, que inclouen:

- EBM Xiroi, EBM Tramvia Blau, EBM Bellmunt, EBM Collserola, EFCM Casa dels Colors, EBM L'Arbret, EBM Barrufets, EBM Casa dels Nens, EBM Londres, EBM Canigó, EBM Mont Tàber, EBM La Mar, EBM Leonor Serrano, EBM Diagonal Mar, EBM El Xalet de la Paperera, EBM La Farinera, EBM L'Aliança, EBM Aqüeducte, EBM La Muntanya, EBM L'Argimon, EBM El Cargol, EBM El Gat Negre, EBM Guinardó, EBM Montserrat, EMM Eixample, EMM Nou Barris i EMM Can Fargues.

Dins aquest grup hi ha:

- Tretze escoles que funcionen amb normalitat, però requereixen una renovació del sistema de climatització.
- Vuit escoles amb incidències pendents de reparació, però amb sistemes portàtils instal·lats.
- Tres escoles bressol amb incidències ja resoltes.
- Tres escoles municipals de música amb afectacions menors.

La despesa estimada per a la redacció dels 27 projectes i la direcció de les obres és de 172.368 €.

A partir del mes d'octubre, es preveu licitar les obres corresponents a aquests 27 equipaments, amb l'inici previst per al mes de novembre de 2025 i l'acabament estimat per a l'abril de 2026. El cost previst d'aquestes obres és de 727.245 €.

L'IMEB no ha inclòs l'EBM Marina en cap de les licitacions relacionades amb el clima perquè, tal com s'ha expressat en l'apartat anterior, preveu reparar el sistema de climatització en els pròxims dies sense necessitat de dur a terme projectes executius. Tot i això, cal destacar que fa més de dos mesos que l'EBM no té aire condicionat en diverses estances i **encara no s'ha reparat el sistema de climatització.**

D'altra banda, l'IMEB informa que també s'ha iniciat la contractació per retirar i substituir 39 paviments de cautxú a les escoles bressol. Aquesta actuació respon a la recomanació de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), que adverteix del risc d'ingesta accidental per part d'infants menors de 3 anys en cas de deteriorament significatiu del material. A més, la substitució també pot contribuir a reduir la temperatura dels espais exteriors. Per aquest motiu, s'ha decidit retirar preventivament alguns paviments encara que no presentin un deteriorament greu.

3. Criteris de confort ambiental a les escoles bressol municipals

Les escoles bressol, com a espais educatius i de cura, han de garantir condicions ambientals segures i saludables. Si bé totes les escoles bressol disposen de sistemes de climatització, molts d'ells no funcionen de forma adequada per afrontar les altes temperatures que es registren durant els mesos més calorosos.

L'article 29 del Reial decret llei 14/2022, d'1 d'agost, de mesures de sostenibilitat econòmica en l'àmbit del transport, en matèria de beques i ajudes a l'estudi, així com de mesures d'estalvi, eficiència energètica i de reducció de la dependència energètica del gas natural estableix que **la temperatura que s'ha de garantir en les instal·lacions habitables condicionades és d'entre 19 °C i 27 °C**, amb una humitat relativa compresa entre el 30% i el 70%.

La normativa indica, així mateix, que els líndars de temperatura hauran d'ajustar-se per complir el que es preveu en el Reial decret 486/1997, de 14 d'abril, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut als llocs de treball.

Aquest Reial decret regula les condicions que han de complir-se en els locals de treball tancats i estableix que la temperatura dels locals on es facin treballs sedentaris propis d'oficines o similars ha d'estar compresa entre 17 °C i 27 °C, i la temperatura dels locals on es desenvolupin treballs lleugers ha de ser d'entre 14 °C i 25 °C.

Aquest inici d'estiu, Barcelona ha viscut una situació excepcional de calor. El mes de juny del 2025 ha estat el més càlid mai registrat, amb onze nits tòrrides i màximes que han arribat fins als 36,9 °C a l'Observatori Fabra. A més, s'han emès els primers avisos per calor nocturna de l'any, ja que les temperatures mínimes no han baixat dels 27 °C

en alguns punts de la ciutat, la qual cosa dificulta el descans i agreuja els efectes de la calor acumulada.

L'Escola Bressol Municipal Marina, així com altres escoles bressol de la ciutat, ha hagut d'afrontar l'onada de calor d'aquest inici d'estiu amb sistemes de climatització avariats o insuficients. Aquesta situació ha provocat que, en diverses estances, se superessin els límits de temperatura màxima establerts per la normativa vigent.

L'increment global de les temperatures, agreujat pel canvi climàtic, té un impacte directe sobre la salut i el benestar de la població, especialment dels col·lectius més vulnerables, com els infants de 0 a 3 anys. En el cas dels nadons, la seva capacitat limitada per regular la temperatura corporal els fa especialment sensibles a la deshidratació, als cops de calor i a altres afeccions derivades de l'excés de calor.

Diversos estudis han posat de manifest que l'exposició prolongada a temperatures elevades pot afectar negativament el desenvolupament cognitiu i emocional dels infants, així com alterar-ne el descans, l'alimentació i la capacitat de concentració. A més, unes condicions tèrmiques inadequades dificulten la tasca educativa i generen un malestar generalitzat en l'entorn escolar.

Davant aquest escenari, **és imprescindible que les administracions públiques adoptin mesures urgents per adaptar les infraestructures educatives al context climàtic actual.** Això inclou la instal·lació de sistemes de climatització eficients, l'ús de materials que redueixin l'acumulació de calor, la millora de l'aïllament tèrmic o la implementació de protocols de protecció durant les onades de calor.

4. El dret a la salut dels infants

Garantir una temperatura adequada a les escoles bressol no és només una qüestió de confort, sinó un dret fonamental dels infants a créixer en un entorn segur, saludable i respectuós amb les seves necessitats.

Els principis de drets humans d'igualtat i no discriminació exigeixen accions per combatre i remeiar els efectes desproporcionats del canvi climàtic en els col·lectius més vulnerables com els infants i, especialment, els nadons.

L'Observació general núm. 26 (2023) del Comitè dels Drets de l'Infant reconeix explícitament el dret dels infants a viure en un entorn net, saludable i sostenible. Aquest document, que interpreta la Convenció sobre els drets de l'infant, estableix que tots els nivells de govern —inclòs el local— tenen responsabilitats concretes en la protecció dels drets dels infants davant la crisi climàtica.

Segons aquesta observació, **tots els espais on els infants viuen, aprenen i juguen** —com les escoles bressol municipals— **han de disposar de condicions ambientals segures i saludables**. Això inclou la necessitat de protegir els infants de l'exposició a temperatures extremes, especialment en contextos de canvi climàtic.

A l'Estudi analític de la relació entre el canvi climàtic i el dret humà de tothom al gaudi del nivell més alt possible de salut física i mental, l'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans (A/HRC/32/23) disposa que **el canvi climàtic afecta directament el dret humà a la salut física i mental**. Els estats tenen l'obligació de prevenir i mitigar aquests efectes, especialment en poblacions vulnerables com la infantil.

L'Ajuntament de Barcelona, com a Administració pública local, té el deure no només ètic, sinó també jurídic, de garantir que les escoles bressol municipals ofereixin un entorn climàticament segur i saludable. En el cas concret de l'EBM Marina, el consistori **hauria pogut anticipar la necessitat de reparar el sistema d'aire condicionat abans de l'arribada de les altes temperatures**.

Aquesta situació no és exclusiva d'aquest centre: a la Sindicatura hem rebut queixes d'altres escoles bressol municipals que han patit problemes similars amb els sistemes de climatització tant durant aquest curs com en períodes anteriors. Davant d'aquesta realitat, era raonable preveure la necessitat de disposar d'un servei de resposta ràpida capaç d'afrontar avaries greus durant els mesos de més calor, com ara juny, juliol i setembre.

Tot i que l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona ha reaccionat i ha facilitat equips de climatització portàtils en molts centres, encara no s'han dut a terme les actuacions necessàries per reparar els sistemes de climatització de l'EBM Marina i d'altres centres. La situació es podria haver evitat amb una planificació preventiva, en lloc d'una actuació reactiva un cop el malestar tèrmic ja era greu i posava en risc la salut dels infants i del personal educatiu.

A més, **l'IMEB té marge de millora pel que fa a la comunicació amb les escoles i les famílies.** Una informació clara, accessible i actualitzada sobre les intervencions previstes en matèria de climatització contribuiria a reforçar la confiança de la comunitat educativa. La rendició de comptes, la transparència i la participació significativa i informada són elements essencials per garantir una gestió pública responsable i alineada amb els drets dels infants.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona ha de millorar per garantir un entorn climàtic adequat a les escoles bressol.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recordar a l'Institut Municipal d'Educació** que té l'obligació de garantir un confort tèrmic adequat a les escoles bressol.
- **Advertir l'Institut Municipal d'Educació** que ha de reparar els sistemes de climatització de les escoles bressol abans de l'inici del curs 2025-2026.
- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Educació** que disposi d'un manteniment adequat dels sistemes de climatització i en comprovi de forma preventiva el bon funcionament abans de l'arribada dels mesos d'estiu.

- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Educació** que dugui a terme les accions necessàries per disposar d'un servei àgil de reparació dels sistemes de climatització de les escoles bressol durant els mesos d'estiu.
- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Educació** que informi la comunitat educativa de manera clara i contínua de les intervencions previstes per al manteniment i la climatització adequats de les instal·lacions.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)**, d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu 3 "Salut i benestar".